

Podium - 28 maart 2006

Forumleden: Hans van Houwelingen (beeldend kunstenaar), Arno van Roosmalen (directeur Stroom Den Haag), Albert van der Weide (artistiek directeur Academie Minerva, Academie voor Popcultuur & Frank Mohr Instituut)

Zaalgasten: Wim Bosch (beeldend kunstenaar en voormalig lid PABK), Harold Koopmans (fotograaf en initiatiefnemer cultuurbedrijvenpand), Thuur Caris (artistiek leider Pavlov Medialab), Petra Koonstra (beeldend kunstenaar, Open Atelier Route Groningen en initiatiefnemer cultuurpand Bloemsingel), Reinoud Coenders (Jan Best Kunstenaarsbenodigdheden), Hans van de Markt (voormalig voorzitter PABK), David Strobant (kunsthistoricus, projectadviseur SKOR en docent Academie Minerva)

Voorzitter: Lucas Verweij (directeur Academie van Bouwkunst, Rotterdam)

Het onderstaande verslag is geen chronologische weergave van de discussie maar groepeerde de bijdragen van de verschillende deelnemers aan de hand van een viertal onderliggende standpunten.

Er is niet zoveel mis met het culturele klimaat van Groningen

Albert Van Der Weide constateert dat er niet zoveel mis is met het culturele klimaat van Groningen. Hij vindt dat de mate van vervlechting van en kruisbestuiving tussen de diverse instellingen en disciplines groter is dan elders, wat te maken kan hebben met het relatieve isolement van de stad. Het feit dat het Groninger museum wel samenwerkt met Academie Minerva maar niet veel aan lokale kunstenaars doet, is een politieke keuze van eerstgenoemde - in dit geval voor een internationale uitstraling. Wel stelt Van Der Weide later in het debat dat Groningen een discours op niveau mist.

Hans van der Markt signaleert eveneens een open cultuur in Groningen. Het lokale toont zich in de manier waarop we omgaan met het vreemde, in hoe we dat binnenhalen en incorporeren. Volgens hem heeft Groningen daar enkele goede voorbeelden van, zoals het Groninger Museum en Noorderlicht. De vergelijking met steden als Eindhoven en Tilburg (wat reëler is dan Rotterdam of Amsterdam) kan Groningen daarom buitengewoon goed doorstaan.

Petra Koonstra stelt dat er de afgelopen jaren al het nodige is gerealiseerd in de culturele infrastructuur. Het blijkt dat initiatieven die door kunstenaars zijn opgezet en die samenwerking zoeken met politiek en investeerders best van de grond kunnen komen. Het nieuwe cultuurpand aan de Bloemsingel is daar een voorbeeld van. Dat elan moet wel worden voortgezet.

Er ontbreekt wel degelijk iets aan de culturele infrastructuur van Groningen

De organisatoren van de avond, CBK, AX710 en Wall House, signaleren echter geluiden uit het kunstcircuit dat het culturele klimaat in Groningen te lauw zou zijn en dat er behoefte is aan een nieuw podium, maar onduidelijk is wat het karakter van dit podium zou moeten zijn. **Zwaan Ipema** (AX710) en **Ingeborg Walinga** (CBK) geven later op de avond aan dat zij van mening zijn dat er aan het culturele klimaat wel degelijk iets ontbreekt en dat de kwaliteit op een ander niveau moet.

Ruud Akse (Ax710) onderstreept in een tweegesprek met Olof van de Wal (Wall House) dat er iets moet gebeuren aan het matte klimaat in Groningen. Volgens hem is er een gat tussen het Groninger Museum, Wall House, CBK en galerieën/initiatieven in de stad dat door kunstenaars opgevuld moet worden. Hij stelt dat het debat over kwaliteit in Groningen scherper moet, dat er meer afgewezen kan worden. Hij signaleert een afwachende en berustende 'geraniumcultuur' en stelt dat er meer 'kwalitatief gezeurd' mag worden in Groningen.

Volgens **David Stroband** ontbreekt het Groningen aan diversiteit. Er is volgens hem geen goede plek waar regelmatig goede beeldende kunst te zien is. Hij denkt dat de werkelijke vraag moet zijn waarom nieuwe initiatieven voor een podium niet ontplooid of niet voortgezet worden. Hij vindt dit een verantwoordelijkheid van de politiek en stelt dat mogelijk de drempels te hoog worden gelegd.

Als je ontevreden bent met het klimaat, moet je zelf een podium oprichten

Stroband doet deze suggestie in reactie op commentaren van zaalgasten **Wim Bosch** en **Harold Koopmans** die beiden wijzen op de verantwoordelijkheid van kunstenaars zelf als het gaat om een nieuwe ruimte. Dat moet geen vraag zijn naar de politiek, ruimte moet je zelf claimen. Koopmans wijst er ook nog op dat de huidige generatie jonge kunstenaars voortdurend nieuwe podia creëert, bijvoorbeeld De Nieuwe Garde, maar vaak juist buiten de getreden paden van de beeldende kunst. Zaalgast **Thuur Caris** doet de suggestie dat het eigenlijke probleem is dat de traditionele beeldende kunst op dit moment in het vergeethoekje zit. Er is veel beweging op het gebied van de openbare ruimte, de architectuur en de vormgeving in de stad. Voor het overige vindt hij de discussie niet inspirerend en stelt hij dat we minder moeten zeuren en gewoon aan de slag gaan.

In Groningen is de kunstwereld teveel naar binnen gericht

Hans van Houwelingen kan de suggestie dat er in Groningen een nieuw podium zou moeten komen niet rijmen met de constatering dat het in Groningen te lauw zou zijn. Als het klimaat lauw is, moet je zeker geen nieuw podium willen creëren. Hij werpt de vraag op of Groningen wel voldoende kwaliteit kan bieden - wat hem op een aantal boze reacties uit het publiek komt te staan - en doet dat onder verwijzing naar de verantwoordelijkheid van het CBK dat volgens hem teveel voor het grote publiek kiest. Later op de avond stelt Van Houwelingen dat men in Groningen zelf niet lijkt te weten wat er mis is: mist er goede kunst of mist er een goed podium? Er is kennelijk een probleem van verzadiging en een gebrek aan tevredenheid daarmee.

Volgens Van Houwelingen is de grootste makke van de kunstwereld in het algemeen de lijdzaamheid. Kunst is opgenomen in constructies die horen bij de verzorgingsstaat en daarmee creëer je een markt die erbij past, een schijnmarkt. Daar zou de kunst uit moeten breken.

Arno van Roosmalen onderschrijft die analyse: de subsidiestructuur komt voort uit de oude BKR en zou moeten worden omgevormd. Volgens hem heeft Groningen een groot cultureel en intellectueel potentieel maar is de culturele infrastructuur minder gedifferentieerd dan in de randstad. Je kunt gehanteerde *formats* van steden overigens niet zomaar op elke andere leggen. Het museum heeft dan ook niet een speciale verantwoordelijkheid, zoals in de discussie wordt gesteld. Je kunt expertise en selectie niet door elkaar halen.

Arno van Roosmalen stelt later op de avond vast dat de discussie een groot 'folkloregehalte' heeft: er is enerzijds wel, anderzijds geen behoefte aan een nieuwe ruimte; men is tevreden, maar toch ook weer niet. Kortom: een grote mate van naar binnen gerichtheid. Hij vindt dat het eigenlijke onderwerp van discussie moet zijn het maatschappelijk belang van de activiteiten die je doet en die argumenten hoort hij helemaal niet.

Ingeborg Walinga is niet helemaal verbaasd over de wending die de avond neemt. Er is kennelijk geen overeenstemming over de noodzaak van een nieuw podium. Jammer is wel dat onvoldoende helder wordt waar wel behoefte aan is. Het CBK krijgt geregeld de kritiek dat ze geen podium biedt voor autonome ontwikkelingen in de kunst, maar de noodzaak voor een nieuw podium hiervoor wordt onvoldoende duidelijk.